
UDK: 316.774:004.7-057
Prethodno priopćenje
Primljen 26. IV. 2018.

ILIJA MUSA – MAJA EREŠ – PETRA JAKIĆ
Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru – Sveučilište u Mostaru
ilija.musa@ff.sum.ba – maja.eres@sum.ba – petra.jakic24@gmail.com

STUDENTSKI MEDIJI U DIGITALNOME DRUŠTVU

Sažetak

Suvremeni čovjek, živeći u današnjem društvu, oslonjen na pametne telefone, društvene mreže, internetske portale i informativne aplikacije, mijenja i sam sustav međusobne komunikacije. Razvoj novih tehnologija neupitno pozitivno utječe na rast broja medijskih kuća, olakšava mogućnost pristupa informacijama i njihova prijenosa zainteresiranim javnostima. Informacija postaje globalna roba, a samim time se i način medijskog funkcioniranja prilagodio novonastalim životnim uvjetima. Digitalna revolucija najviše pogoduje razvoju studentskih medija jer su studenti i drugi mladi zapravo generacija interneta i društvenih medija te prate trendove modernih tehnologija. Napredak medijske infrastrukture i konvergencije omogućio je, uz jednostavnije održavanje studentskih praksi, i razvoj i nastanak studentskih medija kakve danas poznajemo. Djelovanje studentskih medija, o kojima je i riječ u ovom radu, potpomaže vidljivost studentskoga rada i afirmaciju studenata koji objavljuju uratke u studentskim medijima među populacijom koja prati te medije. Isto tako, potpomaže i mogućnost prepoznavanja izvrsnih studenata među poslodavcima. Cilj visokoškolskoga obrazovanja je pružiti mogućnost stjecanja kompetencija potrebnih za pronalazak poslova koji se nude na suvremenome tržištu rada, pa će onda i taj posao biti puno lakši u današnjem digitalnom društvu.

Ključne riječi: studentski mediji, digitalno društvo, konvergencija, kompetencije, tržište rada

Uvod

Digitalno društvo kao zajednica u kojoj se brojna područja ljudskoga života sve više organiziraju pomoću digitaliziranih informacija vrlo snažno utječe i na razvoj visokoškolskih institucija i cijeli proces obrazovanja kojim se pojedinac priprema za samostalno djelovanje u profesiji za koju se obrazuje. Stalno prikupljanje i obrada informacija, koje se često u stvarnome vremenu šalju u javnost i koje služe kao temelj razvoja društva, doprinijeli su i razvoju suvremenih nastavnih programa kojima se predviđa uvođenje praktične nastave u proces novinarskoga obrazovanja, čime studenti stječu kompetencije potrebne za obavljanje poslova primjerenih današnjemu stupnju medijskoga razvoja.

Kako se u digitalnome društvu istovremeno stvara čitav niz sasvim novih kanala za prijenos informacija, koji su puno drugačiji, brži, učinkovitiji, a time i korisniji u odnosu na ono što se na tome planu nudilo u preddigitalnome dobu, i razvoj medija prati razvoj tehnologije nudeći sadržaje prilagođene novim komunikacijskim kanalima. Suvremeni čovjek, živeći u današnjem društvu, oslonjen na pametne telefone, društvene mreže, internetske portale i informativne aplikacije, mijenja i sam sustav međusobne komunikacije. Razvoj komunikacijskih kanala – od interpersonalnih, preko posredovanih putem novina, radija, televizije, pa sve do današnjega sustava komunikacije putem mrežnih kanala, utjecao je i na zahtjeve komunikatora i na njihov način percepcije dobivenih informacija. U radu se propituje otvorenost novinarstva kao profesije i položaj novinara u društvu, odnos pojedinca prema medijima u današnje vrijeme, a poseban naglasak stavlja se na sustav obrazovanja današnjih novinara kako bi mogli zadovoljiti društvenu ulogu koja se od njih očekuje. U tome kontekstu rad će se temeljiti na razvoju suvremenih studijskih programa kojima se novinari osposobljavaju za rad u profesiji te će se pokazati kako je osuvremenjivanje obrazovnoga procesa kroz praktične vidove nastave temelj za stjecanje vještina potrebnih na tržištu rada.

S ciljem utvrđivanja vrijednosti djelovanja studentskih medija i uloge praktične nastave, na studijima novinarstva temeljnim istraživačkim

pitanjem rada propitalo se zadovoljavaju li i studentski mediji temeljne društvene uloge medija. Istraživanje objava studentskoga portala *treći.ba* Sveučilišta u Mostaru i *UNIDU radija* Sveučilišta u Dubrovniku, od 18. do 25. listopada 2017. godine, pokazat će na koji način studentski mediji obrađuju određena područja interesa recipijenata njihovih sadržaja i kakva je raznolikost tema prisutna u sadržajima navedenih medija.

1. Suvremeno novinarstvo

Novinarstvo kao slobodna struka možda je i više od mnogih drugih podložna promjenama uzrokovanim suvremenim načinom života. U digitalnome društvu i novinarstvo i mediji mijenjaju se u načinima prenošenja informacija, ali i u kvaliteti i sadržajima koji se u medijima objavljuju. Suvremeno novinarstvo, *online* (internetsko novinarstvo), javno ili građansko, odlikuje interaktivnost, konvergencija, prilagođavanje i hipertekstualnost sadržaja koja uključuje potrebu drugačijega formatiranja i oblikovanja objava kojima bi se pobudio interes suvremenih medijskih recipijenata i koje bi zadovoljavale ispunjenje njihovih potreba medijskim sadržajima.

Želeći pristupiti svim društvenim područjima, zadovoljiti potrebe stalnih i povremenih, ali i potencijalnih budućih recipijenata medijskih sadržaja, medijske kuće često potiču liberalizaciju novinarstva ne mareći za kvalitetu sadržaja koji proizvode. Uvodeći „građansko novinarstvo“ u postupak proizvodnje medijskih sadržaja, medijske institucije, vjerojatno nenamjerno, dovode u pitanje temeljna novinarska načela. Naime, često se objavama čiji su autori osobe bez temeljnoga novinarskog znanja, bez minimuma potrebnoga obrazovanja i novinarskoga iskustva, narušavaju načela odgovornosti, istinitosti, pouzdanosti i provjere informacija, čime se šteti i samim medijskim kućama, ali i cijeloj društvenoj zajednici usmjerenoj k takvim medijima. Iako se za pojam profesije često rabe i termini struka, zvanje ili zanimanje, važno je istaknuti kako profesija, za razliku od ostalih navedenih termina, podrazumijeva određeno visokoškolsko obrazovanje kojim se stječu kompetencije potrebne za obavljanje određenih poslova. Naime, dok struka označava

„ukupnost teorije i prakse u bavljenju nekim područjem znanja, praktičnog rada ili obavljanja složenijeg radnog procesa“¹, profesija je „glavna djelatnost za koju tko ima određenu spremu i kojom zarađuje za život“². Imajući u vidu utjecaje medija, njihov brz razvoj i posljedice koje imaju na društvenu zajednicu, nužno je težiti profesionalizaciji novinarstva. Da bi se stekli uvjeti kojima bi novinarstvo stasalo iz struke u profesiju, nužno je zadovoljiti elemente profesije klasificirane prema stupnjevima i dimenzijama razvijenosti. U tome smislu novinarstvo kao akademski uređena profesija zadovoljava sljedeće kriterije:

- Znanje – korpus ezoteričnoga znanja prijeko potrebne kvalifikacije za praktičan rad u profesiji.
- Monopol – prepoznata isključivo profesionalna kompetencija struke.
- Stupanj organiziranosti i profesionalna etika – neovisnost ili nadzor profesije nad radom uključujući legitimno odlučivanje o pravilima rada.
- Idealna usluga – obveza ili etički imperativ, služiti dobrobiti javnosti ili individualnim klijentima iznad sebičnih interesa praktičara.³

Novinarstvo se unatoč svojoj otvorenosti smatra vrlo odgovornom djelatnošću koja snažno utječe na demokratske procese, razvoj zajednice i pojedinca te ukupni napredak društva. Što se tiče novinarstva odgovornost nosi najmanje dvije dimenzije. Jedna dimenzija vezana je za ono za što je tko odgovoran. „U novinarstvu bi to mogle biti određene vrijednosti, poput istine, potpunosti, blagovremenosti i jasnoće te pojedini etički principi. Dakle, novinar ili urednik su, na primjer, odgovorni za istinitost neke priče, poštovanje privatnosti ili čuvanje tajnosti izvora.“⁴

Druga dimenzija odgovornosti vezana je za one prema kojima je novinar odgovoran, a odnosi se na recipijente njegovih uradaka – cijelu

1 *Hrvatski jezični portal*, <<http://hjp.znanje.hr/>>, (16. X. 2017.).

2 *Isto*.

3 Usp. DANIJEL LABAŠ (ur.) *Mediji i društvena odgovornost*, Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studiji, Zagreb, 2010., str. 69.

4 ALEKSANDAR BOGDANIĆ (ur.) *Medijska slika: istraživanja o odgovornom novinarstvu*, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Banjoj Luci, Banja Luka, 2015., str. 7.

njegovu javnost – čitatelje, gledatelje, slušatelje. Upravo zahtjevi odgovorna novinarstva afirmiraju ispunjavanje društvenih funkcija medijskih djelatnika i samih medija – u pogledu zadovoljavanja zahtjeva medijske publike, ali i u pogledu izgradnje i očuvanja novinarskoga integriteta. Odgovorni novinari svojim djelovanjem osiguravaju obavljanje temeljnih društvenih funkcija masovnih medija. Iako su se ranije u literaturi kao temeljne medijske funkcije navodile nadzor društvenoga okružja, suodnos društvenih dijelova u reakcijama na društvene procese te prijenos društvenoga nasljeđa, s kasnijim prepoznavanjem i zabavne funkcije medija, danas se kao društvene funkcije medija prepoznaju:

- funkcija informiranja
- stvaranje javnosti
- funkcija artikulacije
- funkcija posredovanja
- funkcija kompenzacije
- redukcija kompleksnosti
- funkcija tematiziranja/selekcije/strukturiranja
- funkcija kritike i kontrole
- funkcija socijalizacije
- funkcija obrazovanja i odgoja
- funkcija integracije
- funkcija rekreacije odnosno zabave
- poticaji gospodarstvu reklamama.⁵

Prema tome, sasvim je jasno da samo primjereno obrazovani, stručni, neovisni i etični novinari u okviru razvijenih medijskih kuća mogu zadovoljiti te funkcije i osigurati društvenu ulogu koja se od medija očekuje u suvremenome dobu. Stoga je nužno i proces sveučilišnoga obrazovanja razvijati u skladu s potrebama medijskih kuća u kojima će djelovati takvi novinari.

5 Usp. MICHAEL KUNCIK – ASTRID ZIPFEL, *Uvod u znanost o medijima i komunikologiju*, Zaklada Fridrich Ebert, Zagreb, 2006., str. 38.

2. Medijske promjene u digitalnome društvu

Opća kultura kao „ukupnost materijalnih i duhovnih dobara, etičkih i društvenih vrijednosti, što ih je stvorilo čovječanstvo“⁶, razvojem tehnologije postaje pristupačnija širim društvenim slojevima, pa se i sama razvija u više pravaca. U izučavanju medija sve je važnija i digitalna kultura koja, unatoč prednostima pristupa, još uvijek nije doživjela svoj puni potencijal zbog različitih prepreka, počevši od ekonomskih do onih temeljenih na pristupu tehnologiji i vještinama njezina korištenja, kvaliteti obrazovanja, ali i dobnim i drugim ograničenjima korištenja različitih sadržaja te kulture.

Suvremeni se mediji kao bitan element razvoja digitalne kulture i sami mijenjaju u novome okružju. Naime, blagodati različitih kanala u širenju medijskih sadržaja, koje nude multimedija i konvergencija, dovode i do same promjene medijskih sadržaja koja često ne nudi dodatne sadržaje, teme i opseg njihove obrade, nego rezultira komercijalizacijom tih sadržaja, pa dobivamo tabloidizirane, zlonamjerne i ideološki pristrane medijske objave.

U digitalnome okružju suvremenih medija događaju se i organizacijske i tehnološke promjene kojima se podiže kvantiteta proizvedenih medijskih sadržaja, omogućena stvaranjem raznolikosti multimedijalnih kanala u dijeljenju informacija, što rezultira i novim izazovima za novinare koji trebaju zadovoljiti potrebe publike za kvalitetnim medijskim sadržajima. Tehnološke promjene otvaraju pitanja razvoja medija i ukupne medijske politike na određenome prostoru, a pri tome je nužno osuvremenjivanje medijskoga upravljanja kojim bi se zaštitili svi sudionici informacijskoga procesa – oni koji prihvaćaju i oni koji stvaraju takve sadržaje.

Prateći razvoj medija i sve brojnije komunikacijske kanale, i publika im se prilagođava zahtijevajući proizvodnju sadržaja prilagođenu svojim potrebama. Promjena publike vidno utječe na djelovanje medijskih kuća, jer je i ona sama razvojem tehnologije iz pasivnoga postala

6 *Hrvatski jezični portal*, <<http://hjp.znanje.hr/>>, (22. X. 2017.).

aktivnim sudionikom procesa informiranja, da bi u današnje vrijeme konačno postala interaktivna publika.⁷

Razvoj novih tehnologija neupitno pozitivno utječe na rast broja medijskih kuća, olakšava mogućnost pristupa informacijama i njihova prijenosa zainteresiranim javnostima. Informacija postaje globalna roba, a samim time se i način funkcioniranja medija prilagodio novonastalim životnim uvjetima. Digitalna revolucija najviše pogoduje razvoju studentskih medija jer su studenti i drugi mladi zapravo generacija interneta i društvenih medija te prate trendove modernih tehnologija. Napredak medijske infrastrukture i konvergencije omogućio je, uz jednostavnije održavanje studentskih praksi, razvoj i nastanak studentskih medija kakve danas poznajemo. Djelovanje studentskih medija potpomaže vidljivost studentskoga rada i afirmaciju studenata koji objavljuju uratke u studentskim medijima među populacijom koja prati te medije. Isto tako, potpomaže i mogućnost prepoznavanja izvrsnih studenata među poslodavcima.

Razvoj medijskoga djelovanja, prije svega poticanje razvoja i jačanja digitalnih medijskih platformi, poticanje pluralizma medijskih sadržaja, afirmacija pozitivnih društvenih vrijednosti, promocija i zaštita kulturne baštine, vrlo je važna medijska politika određene države ili barem strategija razvoja medija na određenome području. Za razvoj studentskih i nezavisnih medija posebnu važnost imaju nastojanja medijskih politika koje Europsku uniju „žele učiniti veoma konkurentnim kreativnim tržištem, zasnovanim na informacijama i koje će biti na nivou drugih značajnih ekonomskih grupa“⁸. Temelj medijske politike Europske unije je želja za stvaranjem zajedničkoga snažnog medijskog tržišta koje će poticati i medijsku kreativnost i proizvodnju sadržaja kojim se štite kulturna bogatstva i identiteti Europske unije. Upravo se na tome tragu i potiču države članice, kao i one koje žele postati članicama, odredbama *Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama Europske unije*, da se u programima davatelja audiovizualnih usluga osigura većina vremena

7 Usp. NADA ZGRABLIĆ ROTAR (ur.) *Digitalno doba – masovni mediji i digitalna kultura*, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2011., str. 25. – 51.

8 RICHARD ROOKE, *Evropski mediji u digitalnom dobu*, Clio, Beograd, 2011., str. 48.

emitiranja za europska medijska djela i da se u programe uključi minimalno 10% sadržaja koji proizvode nezavisne produkcije. Na tome su tragu izrađeni *Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji* te odredbe *Kodeksa o audiovizualnim i medijskim uslugama radija*. Regulatorne agencije za komunikacije slijede te odredbe osiguravajući vrijeme nezavisnim produkcijama i afirmirajući europsku kulturnu baštinu. Ipak, iako deklaratorno i akt *Regulatorne agencije za komunikacije BiH* potiče pluralizam medija i medijskih sadržaja, stvarnih poticajnih mjera za osnivanje medija i proizvodnju kvalitetnih medijskih sadržaja gotovo da i nema, pa se osnivanje i financijsko potpomaganje studentskih medija ne spominje ni u jednome bosanskohercegovačkom aktu. S druge strane, u Republici Hrvatskoj se putem naplate RTV pristojbe osiguravaju sredstva kojima *Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija Agencije za elektroničke medije* uistinu potpomaže nezavisnu produkciju i proizvodnju sadržaja namijenjena različitim društvenim skupinama, pa se i studentski mediji lako nalaze u područjima koja potpomaže *Agencija* djelovanjem *Fonda*, čime se osiguravaju sredstva za njihovo djelovanje i razvoj.

3. Studentski mediji u digitalnome društvu

Cilj visokoškolskoga obrazovanja je osigurati studentima mogućnost stjecanja kompetencija potrebnih za pronalazak poslova koji se nude na suvremenome tržištu rada. Upravo zato i u visokoškolskome obrazovanju novinara, osoba koje će obavljati poslove u odnosima s javnošću i sličnim profesijama, valja posvetiti posebnu pozornost njihovoj svijesti o važnosti njihove profesionalne autonomije u organizaciji, zaštiti etičkih vrijednosti i održavanju razine kvalitete sadržaja koje upućuju javnosti, ali i o mogućnosti stjecanja tehnoloških vještina potrebnih u današnje vrijeme.

Nastavni planovi i programi visokoškolskih institucija na kojima se novinari obrazuju trebali bi svojim obrazovnim ciljevima, sadržajnim cjelinama i očekivanim kompetencijama završenih studenata omogućiti usporedivost studija i mobilnost studenata i nastavnika kao temelj

za razmjenu znanja i iskustava te platformu za pokretanje zajedničkih međusveučilišnih studijskih programa novinarstva. S ciljem stjecanja kompetencija potrebnih na današnjem tržištu rada nužno je studijskim programima osigurati mogućnost stjecanja praktičnih vještina kojima studenti dobivaju kompetencije i sposobnosti izvršavanja profesionalnih novinarskih zadaća, ovladavaju informacijskim i komunikacijskim kompetencijama i pripremaju se za rad u različitim redakcijama stječući vještine radijskih i televizijskih novinara, ali i novinara u tiskanim i digitalnim medijima.

Naime, danas televizijski, radijski, pa i svaki drugi medijski sadržaj možemo pratiti preko jednoga uređaja, a ranije je bilo sasvim jasno da se televizijski sadržaj prati na jedan, radijski na drugi, a sadržaj novina na treći način. Sukladno tomu razvijaju se i studentski mediji. Dok su ranije poznata izdanja studentskih časopisa uglavnom bila vrhunac studentskoga novinarstva, danas internetski portali preuzimaju ulogu medija kojim se ta populacija informira i temeljem mogućnosti multimedijalnoga prijenosa informacija postaju primarni medij obavljanja studentske prakse za sve studente novinarstva.

Medijski uređivani i objavljeni studentski radovi, kao prihvatljivi sadržaji, preko internetskih portala dostupni su najširoj javnosti. Kroz različite rubrike na portalima obrađuju se mlađoj populaciji zanimljive teme, nastaju TV i radijske emisije koje preko internetskoga portala kao prijenosnoga sredstva dosežu veliku slušanost, gledanost i čitanost. Za ilustraciju utjecaja studentskih objava zanimljivo je istaknuti i određene podatke o broju čitanja određenih članaka na studentskome portalu *treci.ba*, koji su dosegli i preko 20 000 pregleda, zatim broj od oko 3 500 pregleda studentskih TV sadržaja također je respektabilan, a danas se preko društvenih mreža bilježe veliki uspjesi dijeljenja studentskih medijskih radova, pa njihov broj zna biti i preko 500.

Kako bi se praktični vidovi nastave odvijali po predviđenome programu, vrlo je važno sudjelovanje nastavnika, supervizora, tijekom ostvarivanja programa na studentskim medijima. Posebno je bitno u procesu nadzora rada timova, koji obavljaju praktične zadatke na studentskim medijima, nadzirati i rad pojedinca i rad tima, usklađivati međusobno

djelovanje, razvijati timski duh i komunikaciju, upoznati ih kako se baviti sobom, svojim emocijama i odnosima u timu. Timske aktivnosti omogućuju pojedincu prilagodbu na rad u skupini, a što je posebno važno za medije, skupni rad usmjerava u timski, odnosno u kontekst određene ustanove u kojoj će takav student raditi nakon završetka obrazovanja. Organizacijom studentskih medija formiraju se i timovi koji, obavljajući proces proizvodnje medijskih sadržaja, obavljaju samoevaluaciju, ali i evaluaciju nastavnika, što je također timska supervizija čiji su ciljevi povećanje suradnje u timu te povećanje broja objavljenih sadržaja i njihove kvalitete. Zbog toga se na „timsku superviziju može gledati kao na svjesno i slobodno osvjetljavanje proteklih radnih postupaka s ciljem povećanja profesionalne kompetentnosti u budućnosti“⁹

Razvoj studentskih medija, studijskih programa novinarstva i novi zahtjevi studentske publike uvjetuju i promjene u odnosu prihvaćanja studentskih medija. Mnogi se pitaju što je cilj tih medija. Je li cilj informirati ili zabaviti? Kako god pristupali studentskim medijima, ne možemo jednoznačno zaključiti, a vidjet će se i prema rezultatima istraživanja kako zadovoljavaju mnogostruke društvene funkcije medija. Značajke novih tehnologija bitno pomažu stvoriti medijske sadržaje, dobivaju se detaljne i točne informacije, lako se koriste i interpretiraju složeni statistički podatci, vijesti se oblikuju različitim komunikativnim kodovima – tekstom, slikom, filmom i zvukom. Stalnim ažuriranjem članaka povećava se njihova blagovremenost, tako da se današnje vijesti na portalima mijenjaju ukorak s promjenama društvene stvarnosti koja se unosi u multimedijalni tekst.¹⁰

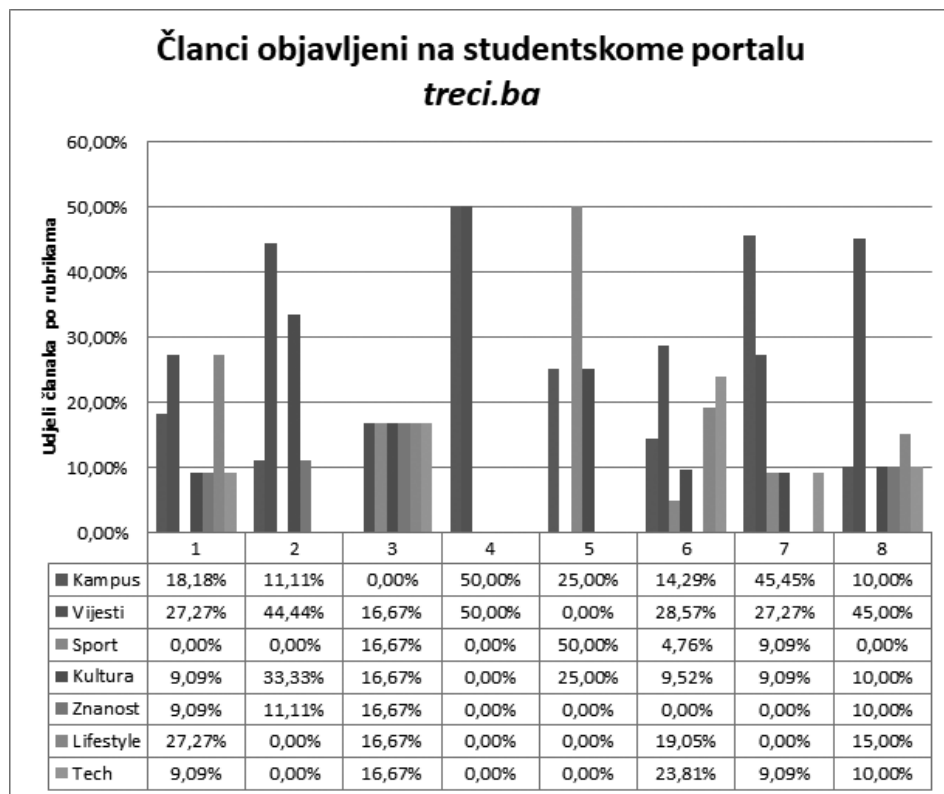
9 DRAŽENKA SKUPNJAK, „Timski rad i supervizija školskih timova“, *Varaždinski učitelj*, Jalžabet, god. I. (2018.) br. 1., str. 11.

10 Usp. ALEKSANDAR BOGDANIĆ, *Razmatranje novinarskog diskursa i teorije medija – Uvod u teoriju novinarosti*, Komunikološki koledž u Banja Luci, Banja Luka, 2016., str. 166.

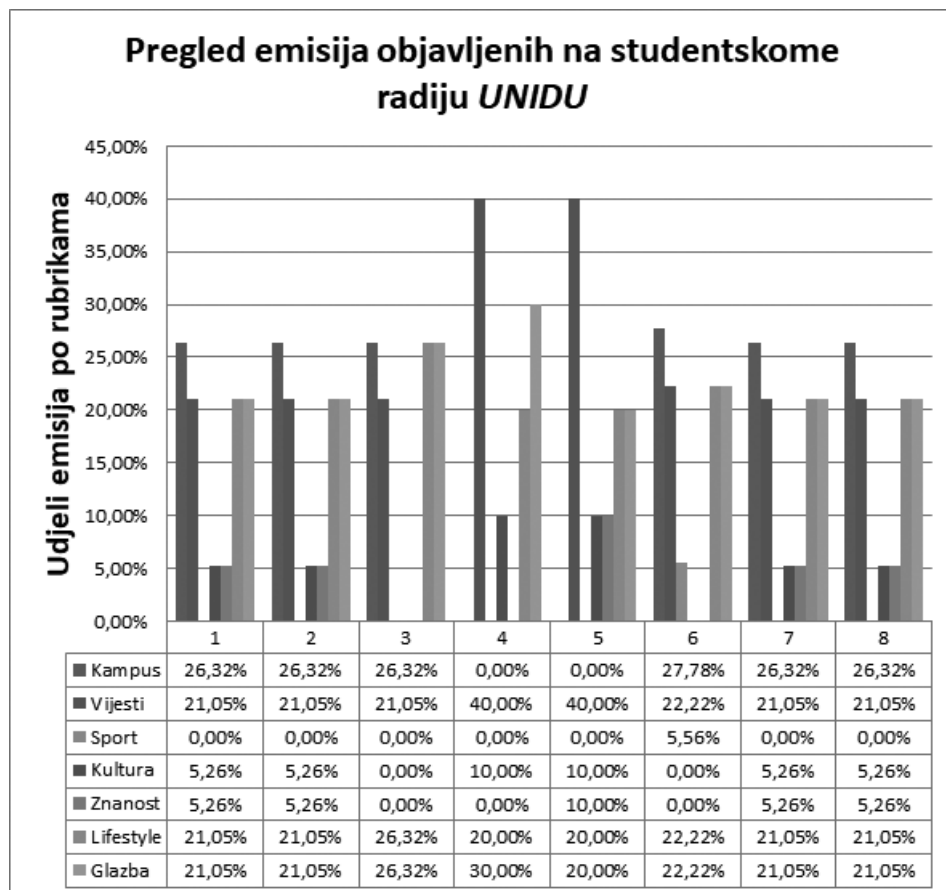
4. Rezultati istraživanja funkcija studentskih medija na primjeru studentskoga portala *treći.ba* i studentskoga *UNIDU radija*

Studentski mediji, čija je osobita vrijednost u omogućavanju stjecanja praktičnih znanja i vještina, imaju svoje osobitosti i u zadovoljavanju potreba recipijentata medijskih sadržaja koji prate tu vrstu medija. S ciljem utvrđivanja vrijednosti djelovanja studentskih medija i uloge praktične nastave na studijima novinarstva, temeljnim istraživačkim pitanjem rada propituje se kroz koje rubrike studentski mediji zadovoljavaju društvene uloge medija. Istraživanjem su obuhvaćene objave studentskoga portala *treći.ba* Sveučilišta u Mostaru i *UNIDU radija* Sveučilišta u Dubrovniku od 18. do 25. listopada 2017. godine. Ukupan korpus istraživanja čini 217 objava.

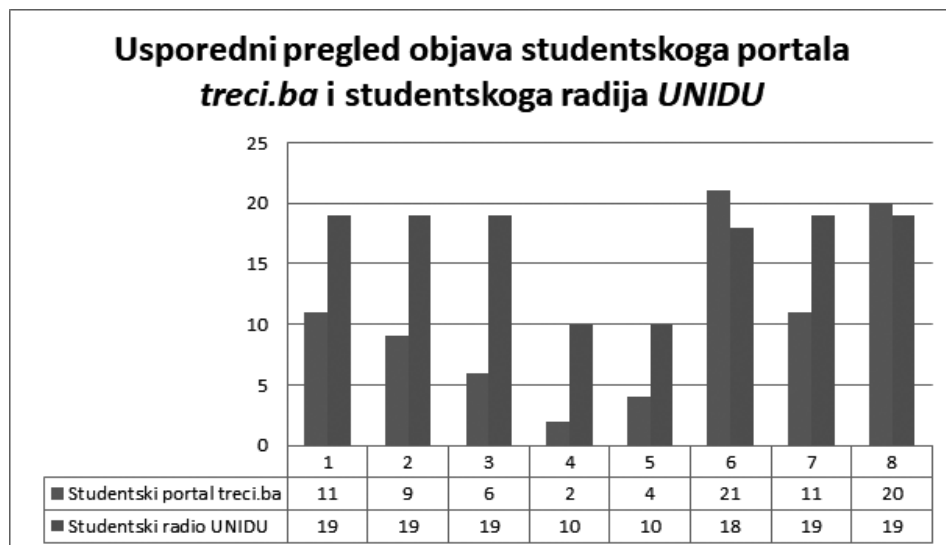
Pregledom članaka objavljenih na studentskome portalu *treći.ba* pokazalo se da je većina tekstova, koji su namijenjeni studentima, informativnoga karaktera i uglavnom su zastupljeni u rubrikama *vijesti* i *kampus*. Njima se prenose najvažnije informacije iz studentskoga života, lokalne, nacionalne i međunarodne politike, a u ostalim objavama na portalu obrađuju se i teme iz kulture, znanosti, zabave i tehnologije.

Graf 1.: Članci objavljeni na studentskome portalu *treći.ba*

Pregledom objava studentskoga radija *UNIDU* jasno je kako je većina priloga zamišljena sukladno zahtjevima mlade publike, a objave informativnoga karaktera uglavnom su zastupljene u rubrikama *vijesti* i *kampus*. Njima se prenose najvažnije informacije iz studentskoga života, lokalne, nacionalne i međunarodne politike, dok se u radijskome programu *UNIDU radija* emitiraju i emisije o temama iz kulture, znanosti, zabave i tehnologije.

Graf 2.: Pregled emisija objavljenih na studentskome radiju *UNIDU*

Usporednim pregledom broja objava studentskoga portala *treći.ba* i broja emisija studentskoga radija *UNIDU* vidljivo je kako oba studentska medija, uz minimalne razlike, imaju u prosjeku po 15 objava. Analizom objava utvrđeno je kako rad u timovima osigurava mogućnost zadovoljavanja afiniteta svih sudionika proizvodnje medijskih sadržaja, pri čemu kroz suradnju dobivaju pozitivne učinke i u sadržajima koji im nisu prioritetni, osobito u informativnim sadržajima.

Graf 3.: Usporedni pregled objava studentskoga portala *treći.ba* i studentskoga radija *UNIDU*

Zaključak

Društvena odgovornost medija kao zadaća profesionalnoga novinarstva temelj je oblikovanja suvremenih sveučilišnih studijskih programa novinarstva. Upravo na načelima društvene odgovornosti, a sukladno razvoju tehnologije, razvijaju se i studentski mediji na cijelome europskom prostoru, pa tako i na prostoru Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Djelujući u okviru sveučilišta, studenti uz nadzor nastavnika i njihovu superviziju obavljenih zadataka stječu temeljne kompetencije rada u novinarskoj profesiji. Vježbajući primjereno uvjetima rada u multimedijalnim redakcijama, uče oblikovati novinarske priloge, upoznaju vještine uredničkih poslova i vođenja redakcije, posebno pazeći na ostvarivanje temeljnih društvenih funkcija medija, čime se i potvrđuje postavljeno istraživačko pitanje.

Rezultati dobiveni istraživanjem objava na studentskim medijima *treći.ba* i *UNIDU radio*, od 18. do 25. listopada 2017., pokazuju kako studenti obrađuju različite teme bitne za društvenu zajednicu, a osobito

za mlade. Objavljujući u vijestima informativne forme i informacije vezane za studentski standard kroz rubrike *vijesti* i *kampus* te sportske rubrike, studentski mediji pokazuju kako svojim djelovanjem zadovoljavaju informativnu i obrazovnu funkciju medija, a funkciju prijenosa društvenoga nasljeđa osiguravaju objavljujući u rubrikama kulture i tehnologije, dok se zabavna društvena funkcija medija obavlja uglavnom objavama iz područja glazbe i *lifestyla*.

Pregled objava, njihova struktura i kvaliteta pokazatelj su da studentska praksa, obavljena uz nastavnikov nadzor, osigurava društveno odgovorno djelovanje studentskih medija, priprema studente za obavljanje poslova traženih na suvremenome tržištu rada i daje im kompetencije potrebne za samostalno bavljenje osnovnim, ali i složenijim novinarskim poslovima.

Literatura

- BOGDANIĆ, ALEKSANDAR (ur.) *Medijska slika: istraživanja o odgovornom novinarstvu*, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Banjoj Luci, Banja Luka, 2015.
- BOGDANIĆ, ALEKSANDAR, *Razmatranje novinarskog diskursa i teorije medija – Uvod u teoriju novinarosti*, Komunikološki koledž u Banja Luci, Banja Luka, 2016.
- *Hrvatski jezični portal*, <<http://hjp.znanje.hr/>>, (16. X. 2017.). KUNCZIK, MICHAEL – ZIPFEL, ASTRID, *Uvod u znanost o mediji-ma i komunikologiju*, Zaklada Fridrich Ebert, Zagreb, 2006.
- LABAŠ, DANIJEL (ur.) *Mediji i društvena odgovornost*, Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studiji, Zagreb, 2010.
- ROOKE, RICHARD, *Evropski mediji u digitalnom dobu*, Clio, Beograd, 2011.
- SKUPNJAK, DRAŽENKA, „Timski rad i supervizija školskih timova”, *Varaždinski učitelj*, Jalžabet, god. I. (2018.) br. 1., str. 5. – 15.
- ZGRABLIĆ ROTAR, NADA (ur.) *Digitalno doba – masovni mediji i digitalna kultura*, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2011.